

Материалъ

Материалътъ на облѣклото на старитѣ българи билъ кожъ, коприна, вълненъ и лененъ платъ или конопено платно. За кожа имаме следнитѣ сведения: Лъвъ Дяконъ разправя, че царъ Петъръ носилъ кожухъ, а Теофилактъ, охридски архиепископъ, говори за кожуси отъ овча кожа на българитѣ²³). Тѣзи дълги палта отъ кожа по краищата били украсени съ защита скъпа кожа: така виждаме въ мъжката статуя отъ Ендже и често цитираната рисунка отъ Менологията на императоръ Василий II.

И долното палто и панталонътъ били често отъ кожа, както у хунитѣ, които споредъ китайски извори имали дрехи отъ кожата на домашни животни и горно палто отъ скъпа кожа²⁴).

Но българитѣ познавали и употребявали вълнени и ленени платове, както и конопени платна. Ясно свидетелство дава за това унгарскиятъ езикъ, въ който се намира освенъ думата *дялю* „вълна“ и цѣла терминология за предене, заета отъ езика на кавказкитѣ прабългари. Така, унг. *кендеръ* — конопъ, унг. *тилоо* — мелица, унг. *оршоо* — вретено, показватъ, че тѣ познавали преденето отъ конопъ. Сжщо имаме сведения и за „лененъ платъ“ у българитѣ²⁵).

Широко употребление намираме у прабългаритѣ и маджаритѣ на плъстѣта. За волжкитѣ българи знаемъ даже, че тѣ изнасяли плъстъ и въ чужбина. Въ маджарскитѣ гробове се намиратъ остатъци отъ плъстъ²⁶). Лиутпрандъ пъкъ споменува, че шатритѣ на маджаритѣ били отъ плъстъ.

Благородницитѣ носѣли и копринени дрехи. Така, четемъ, че българитѣ искали отъ византийцитѣ по миренъ договоръ копринени дрехи²⁷). А Свида разправя, че ханъ Тервелъ въ Цариградъ забилъ копието си въ земята и натрупалъ до височината на копието много копринени дрехи (по мирния договоръ²⁸). Сжщо и маджаритѣ имали, споредъ източни извори, дрехи отъ цвѣтни копринени платове, купени отъ византийцитѣ²⁹). И хунитѣ имали копринени дрехи.